

Številka: 018-128/2022-11

Datum: 13. 12. 2022

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s spremembami; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu dr. Mateje Škabar, kot predsednice senata, ter Andraža Žvana in Aleksandra Petrovčiča, kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Regijske kolesarske povezave na Krasu - Projekt GEOMOB*«, na podlagi zahtevka za revizijo, ki ga je vložila družba Intech Gradnje d.o.o., Kolodvorska ulica 1, Sežana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Občina Sežana, Partizanska cesta 4, Sežana (v nadaljevanju: naročnik), dne 13. 12. 2022

odločila:

1. Zahtevke za revizijo se zavrne kot neutemeljen.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Naročnik je obvestilo o javnem naročilu, ki ga oddaja po postopku naročila male vrednosti, dne 8. 4. 2022 objavil na Portalu javnih naročil, pod številko objave JN002304/2022-W01.

Naročnik je dne 27. 9. 2022 na Portalu javnih naročil objavil Odločitev v postopku javnega naročanja št. 430-10/2022-13 z dne 26. 9. 2022, s katero je predmetno javno naročilo oddal v izvedbo skupnim ponudnikom - Komunala Sežana d.d., Partizanska cesta 2, Sežana, Hartis d.o.o., Liminjan 7B, Portorož in Kostak d.d., Leskoškova cesta 2A, Krško (v nadaljevanju: izbrani ponudnik). Naročnik je prejel štiri ponudbe. Iz obrazložitve je razvidno, da je naročnik vlagateljevo ponudbo (ki se je uvrstila na prvo mesto) izločil iz postopka oddaje predmetnega javnega naročila, ker ni v celoti ustrezno dopolnil svoje ponudbe oziroma pojasnil navedb iz ponudbe in zato, ker je nedopustna, saj ponudnik ni izpolnil referenčnih zahtev iz Pogoja 13 in Pogoja 14 v delu, ki se nanaša na zahtevano referenco za izvedbo suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje. Izbrana je bila drugouvrščena ponudba izbranega ponudnika, za katero je naročnik ugotovil, da je dopustna. Naročnik je preveril tudi preostali dve ponudbi, pri čemer je za ponudbo, ki se je uvrstila na tretje mesto (skupna ponudba CPK d.d., Adriaplan d.o.o. in Pirnat d.o.o.), ugotovil, da je dopustna, ponudba, ki se je uvrstila na četrto mesto (samostojna ponudba družbe Godina d.o.o.), pa je bila izločena kot nedopustna.

Zoper navedeno odločitev je vlagatelj dne 4. 10. 2022 vložil zahtevek za revizijo. Predlaga, da se izpodbijana odločitev razveljavi, zahteva pa tudi povrnitev stroškov pravnega varstva. Navaja, da je v zvezi z referenco, ki se nanaša na protiprašno zaščito, po naročnikovem pozivu predložil vso dokumentacijo, s katero razpolaga. Vlagatelj ob tem opozarja, da ga naročnik s pozivom z dne 5. 8. 2022 ni pozval k predložitvi (kot to izhaja iz izpodbijane odločitve) »kateregakoli drugega pisnega dokumenta (kot npr. izpis iz gradbene knjige, zapisnik o prevzemu del ...), iz katerega bi bilo razvidno, da je bila v okviru v ponudbi izvedenega referenčnega dela izvedena tudi protiprašna zaščita«, pač pa ga je pozval, naj predloži »tehnično dokumentacijo (tehnično poročilo iz načrta gradnje), iz katere bo izhajalo, da je bila del zadevnega projekta tudi izvedba protiprašne zaščite«. Vlagatelj navaja, da je z odgovorom z dne 12. 8. 2022 naročniku pojasnil, da je cesta, na kateri je bila izvedena protiprašna zaščita, nekategorizirana, dela pa so bila izvedena v sklopu povečanega obsega vzdrževanja ceste, za kar ni bil izdelan projekt in tehnično poročilo ne obstaja. Zatrjuje, da razpolaga z ustrežno referenco, ki se nanaša na izvedbo protiprašne zaščite, ne more pa biti kaznovan s sankcijo izločitve ponudbe zato, ker ni predložil dokumenta, ki ga razpisna dokumentacija ni zahtevala, in na predložitev katerega ga naročnik ni pozval in ki tudi sicer ne obstaja. Vlagatelj opozarja, da tudi sicer iz referenčnega potrdila Občine Ozalj izhaja, da je njegov podizvajalec STM GmbH v okviru spornega referenčnega dela izvedel tudi izdelavo dvoslojne površinske obdelave z bitumensko emulzijo s pomočjo reparativnega vlaka finišerja za izgradnjo površinske obdelave (stabilizacija gramozne podlage) in dobavo in gradnjo kakovostnega agregata granulacije 4/8 mm. Čeprav ni sporno, da je podizvajalec STM GmbH pri priglasiženem referenčnem delu izvedel protiprašno zaščito, pa bi lahko naročnik, če bi želel dodatno preveriti, ali je nominirani podizvajalec v okviru v ponudbi izvedenega referenčnega dela izvedel tudi protiprašno zaščito, pozval referenčnega naročnika na predložitev pojasnil in tehnične dokumentacije. Navaja še, da je naročniku predložil vse dokumente, s katerimi razpolaga, izvedbo protiprašne zaščite s strani podizvajalca STM GmbH pa je potrdil tudi referenčni naročnik, kljub temu pa je naročnik njegovo ponudbo arbitrarno in nezakonito izločil. Vlagatelj še navaja, da je naročnik tudi v zvezi z referenco, ki se nanaša na izvedbo suhega zidu, napačno ugotovil, da na podlagi poziva z dne 5. 8. 2022 ni predložil nobene tehnične dokumentacije. Zatrjuje, da je bil (v 7. in 11. točki) pozvan zgolj k predložitvi tehničnega poročila iz načrta gradbeništva (PZI) in popisa del. Navaja, da je naročniku posredoval popis del, poleg tega je z istim dokumentom tudi pojasnil, da je bila izvedba suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje izvedena kot dodatno delo in ni zavedena v projektno tehnični dokumentaciji. Pojasnjeno je bilo tudi, da je bilo delo izvedeno na koncu gradnje za potrebe jasne razmejitve od sosednje parcele. Vlagatelj poudarja, da je na naročnikov poziv predložil vso dokumentacijo, s katero je tedaj razpolagal, ni pa naročniku predložil dokumenta, ki ga razpisna dokumentacija ni zahtevala in na predložitev katerega ga naročnik ni pozval ali dokumenta, ki ne obstaja (in ni obstajal). Vlagatelj še zatrjuje, da je referenčna dela na projektu »Novogradnja dvojčka Lokev Petranci 3A in 3B«, izvajal na podlagi Gradbene pogodbe št. ES-IG 01/2020, ki jo je dne 23. 11. 2020 sklenil z družbo Es-Teh d.o.o., Rakek. Z naročnikom referenčnih del je nato sklenil še Aneks št. 1, v skladu s katerim je v izvedbo prevzel vsa dela, ki so potrebna za dokončanje del in pridobitev uporabnega dovoljenja. Dela, ki se nanašajo na izvedbo suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje, niso bila izvedena na podlagi pogodbe in aneksa, pač pa kot dodatno delo, na podlagi naročilnice (naročilo št. 030S/2022 z dne 2. 3. 2022), s katero mu je investitor naročil izgradnjo in popravilo kamnitega suhega zidu. Ta dela, pojasnjuje vlagatelj, je izvedel s pomočjo podizvajalca Krasovila Daša Čok s.p., v zvezi s čimer prilaga račun št. 10/2022. Vlagatelj poleg gradbene pogodbe, aneksa in naročilnice prilaga še projekt izvedenih del in gradbene dnevnik. Iz priložene projektne dokumentacije izvedenih del (PID), navaja vlagatelj, je razvidno, da je bil pri tem projektu izveden tudi suhi zid. Ker je ta dela izvedel s pomočjo podizvajalca, pa mu v skladu s prakso Državne revizijske komisije pripada tudi referenca (vlagatelj se sklicuje na odločitve Državne revizijske komisije (št. 018-314/2013, 018-262/2015, 018-267/2015, 018-198/2019 in 018-160/2021). Vlagatelj še opozarja, da naročnik v razpisni dokumentaciji ni zahteval, da je moral referenčna dela izvesti gospodarski subjekt neposredno sam, prav tako ni zapisal, da bo kot ustrezno

upošteval referenco le v primeru, če bodo v ponudbi sodelovali tudi vsi tisti subjekti, ki so jo izvedli. Predlaga naj se v zvezi s sporno referenco zaslišita oseba D. Č. in njegov zakoniti zastopnik.

Izbrani ponudnik se o vlagateljevih navedbah ni izjasnil.

Naročnik je z dokumentom št. 430-10/2022-18 z dne 21. 10. 2022 zahtevke za revizijo zavrnil in posledično zavrnil tudi vlagateljevo zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva. Navaja, da je v obrazložitvi izpodbijane odločitve navedel in obrazložil razloge za izključitev vlagateljeve ponudbe - vlagateljeva ponudba je bila izločena, ker ni ustrezno dopolnil svoje ponudbe in zato, ker ni izpolnil vseh referenčnih zahtev. Naročnik se ne strinja z vlagateljem, da je s pozivom k pojasnilu in dopolnitvi ponudbe zahteval več, kot je bilo določeno v razpisni dokumentaciji, poleg tega iz predloženih dokumentov ni razvidno, da je v ponudbi nominiran podizvajalec STM GmbH v okviru referenčnega dela izvedel tudi protiprašno zaščito. Zatrjuje, da je ravnal v skladu z Zakonom o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, s spremembami; v nadaljevanju ZJN-3) in razpisno dokumentacijo, vlagatelju pa je dal tudi možnost predložitve dokazil, ki bi izkazovala, da je bila v okviru reference (»Pojačano održavanje nerazvrstane ceste prema jezerima Šljučare«) izvedena tudi protiprašna zaščita. V zvezi z izvedenimi deli je v referenčnem potrdilu, ki je bilo priloženo v ponudbi, navedeno: »Ugovorom je bila obuhvačena slijedeča vrsta radova: izvođenje dvostruke površinske obrade bitumenskom emulzijom pomoću reparaturnog vlaka finišera za gradnju površinske obrade (stabilizacija šljučane podloge) i dobava i ugradnja plemenite kamene sitneži granulacije 4/8 mm«. Naročnik citira referenčne zahteve iz Pogoja 14, v delu, ki se nanašajo na izvedbo protiprašne prevleke. Navaja, da so ponudniki lahko predložili referenčno potrdilo tudi na drugem obrazcu, vendar le v primeru, če bi tudi takšno referenčno potrdilo vključevalo vse zahtevane podatke iz Obrazca št. 9. Vlagatelj temu ni sledil, saj iz njegovega referenčnega potrdila ni bilo mogoče nedvoumno ugotoviti, ali je bila v okviru reference izvedena tudi protiprašna prevleka (na cesti ali kolesarski stezi). Zato je vlagatelja pozval k pojasnilu. Vlagatelj je sicer predložil kopijo pogodbe (ki je bila sklenjena med investitorjem in nominiranim podizvajalcem) ter popis izvedenih del, vendar iz njiju ne izhaja, da je bila v okviru reference izvedena protiprašna prevleka na cesti, v zvezi s tem pa tudi ni predložil nobene druge tehnične dokumentacije. Naročnik nadalje citira Pogoj 14 in podatke, ki jih je v zvezi z izvedbo suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje zahteval v Obrazcu št. 9. Navaja, da je vlagatelj predložil Obrazec št. 8, v katerem je v rubriko »Referenčno delo 3« vpisal investitorja referenčnega dela - to je družbo Es-Teh d.o.o. ter projekt »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov, čas izvedbe april 2022«. V Obrazec št. 9 - Referenčno potrdilo izdano s strani investitorja referenčnega dela Es-Teh d.o.o., pa je v rubriko »Referenca 3 - referenca, ki se nanaša na izvedbo suhega zidu po tipologiji suhozidne gradnje« vpisan naziv projekta (Izgradnja stanovanjskih dvojčkov). Rubrika »Lokacija izvedbe suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje« je izpolnjena s krajem Lokve, številka pogodbe ni vpisana, vpisana pa je vrednost pogodbe. V obrazcu št. 10, ugotavlja naročnik, pa je (med drugim) vpisan kraj Lokev. Zatrjuje, da iz navedenih podatkov o referenčnem delu, ki naj bi se nanašalo na izvedbo suhega zidu, ni mogel ugotoviti, ali se nanaša na isti projekt ali ne, saj se projekt nanaša tako na izgradnjo v kraju Lokev, kakor tudi v kraju Lokve, glede na naziv projekta pa tudi ni mogel ugotoviti, ali je bil v okviru navedene reference dejansko izveden tudi suhi zid po tipologiji kraške suhozidne gradnje. Naročnik citira poziv, s katerim je vlagatelja pozval k pojasnilu in dopolnitvi ponudbe (dokument št. 430-10/2022-10 z dne 5. 8. 2022) in vlagateljevo pojasnilo (dokument z dne 12. 8. 2022). Navaja, da v kolikor je bil vlagatelj izvajalec referenčnega dela »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov«, katero naj bi vključevalo tudi izvedbo suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje, bi morala biti izvedba suhega zidu zavedena tudi v gradbeni dnevnik, ki ga mora na gradbišču voditi vsak izvajalec gradnje, skladno z zakonom in podzakonskimi akti, ki urejajo področje gradenj. Z navedenim dokumentom bi moral izvajalec razpolagati tudi v času, ko je bil pozvan k pojasnilu. Naročnik navaja, da mu ni jasno, od kje so se pojavili Dnevni listi iz Gradbenega dnevnika, ki jih je vlagatelj priložil k zahtevku za revizijo, poleg tega je vlagatelj k

zahtevku za revizijo priložil tudi situacijo iz PID - arhitektura - mapa 1,0, v katerega je vrisan suhi zid, s čimer vlagatelj negira svoje navedbe iz pojasnila. Naročnik ugotavlja, da je vlagatelj v pojasnilu zapisal, da je bil zid delno obnovljen in delno dograjen pri projektu »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov« v naselju Lokev za investitorja Es-Teh d.o.o., da med investitorjem Es-Teh d.o.o. in izvajalcem Intech Gradnje d.o.o. pogodba ni bila sklenjena in da so se dela izvedla na podlagi izdane naročilnice. Navedel je tudi, da je bil suhi zid zgrajen na zahtevo po razmejitvi od sosednega zemljišča ter ni opredeljen v projektu in popisu del oziroma da je bila izvedba suhega zidu izvedena kot dodatno delo in zato ni zavedena v projektno tehnični dokumentaciji ter v tehničnem poročilu. V zahtevku za revizijo pa vlagatelj navaja, da dela, ki se nanašajo na izvedbo suhega zidu, niso bila izvedena na podlagi Gradbene pogodbe št. ES-IG 01/2020 oziroma Aneksa št. 1, pač pa so bila izvedena kot dodatno delo na podlagi izdane naročilnice (naročilo št. 030S/2022 z dne 2. 3. 2022, skupaj s popisom del), s katero je investitor Es-Teh d.o.o. vlagatelju (Intech Gradnje d.o.o.) naročil izgradnjo in popravilo kamnitega zidu. Hkrati pa vlagatelj večkrat navaja, da je dela izvajal po Gradbeni pogodbi št. ES-IG 01/2020 in Aneksu št. 1, na podlagi katerih naj bi v dela vključil tudi podizvajalca za izvedbo suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje. Vlagatelj v zahtevku za revizijo tudi navaja, da obstaja tehnična dokumentacija (Gradbeni dnevnik) in projektna (PID) dokumentacija za izvedbo suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje, kar je v nasprotju z navedbo iz pojasnila. Naročnik zatrjuje, da nikjer v obrazložitvi izpodbijane odločitve ni zapisal, da je vlagatelj v ponudbi predložil izjavo, ki bi bila neresnična, zapisal je le, da je na podlagi informacij, s katerimi razpolaga ter po pridobitvi dodatnih dokazil ugotovil, da vlagatelj ni bil izvajalec navedenega referenčnega dela. Prav tako ni izključil vlagateljeve ponudbe iz razloga, ker naj bi referenčno delo izvajal vlagatelj podizvajalec, saj s tem ni bil seznanjen, navedeno pa ne izhaja niti iz ponudbe niti iz pojasnil in dodatnih dokazil, ki jih je tekom pojasnjevanja ponudbe predložil vlagatelj. Da naj bi vlagatelj referenčna dela, ki se nanašajo na suhi zid po tipologiji kraške suhozidne gradnje, prepustil svojemu podizvajalcu, je bil seznanjen šele za zahtevkom za revizijo. Naročnik pojasnjuje, da v okviru svojih nalog izvaja tudi storitve s področja urejanja prostora. Navaja, da se je v okviru navedenih storitev na javni razpis za subvencioniranje kraških zidov v Občini Sežana prijavila tudi oseba M.M. Njena vloga se je nanašala na izvedbo suhega zidu na parceli št. 2580 k.o. Lokev. Na podlagi poziva je navedena vlagateljica prijavo dopolnila tudi s soglasjem lastnika oziroma solastnika mejaša - to je družbe Es-Teh d.o.o., soglasje je podpisal njen direktor (S.F.). Postopek navedenega razpisa je vodila ista oseba, ki vodi tudi postopek oddaje predmetnega javnega naročila, zato je bila seznanjena z obema postopkoma. Naročnik navaja, da je iz razloga, ker je razpolagal s podatkom o tem, da obnove referenčnega suhega zidu na parcelah št. 2601/1 in 2580 k.o. Lokev ter ob parceli št. 4087/9 k.o. Lokev ni izvajal vlagatelj, temveč subjekt Krasovila Daša Čok s.p., opravil poizvedbo. Med drugim je imel z navedenim subjektom tudi sestanek, poleg tega je samostojna podjetnica z izjavo potrdila, da je naročilo v zvezi z izgradnjo in popravilom suhega zidu, kot samostojna podjetnica, izvedla sama (na podlagi naročila s strani osebe M.M. in podjetja Es-Teh d.o.o.) ter da vlagatelj pri tem ni sodeloval niti v vlogi naročnika niti v vlogi izvajalca. Navaja še, da v zvezi s tem ne nasprotuje izvedbi ustne obravnave, vendar meni, da je dejansko stanje mogoče pravilno ugotoviti že na podlagi obstoječe dokumentacije.

Vlagatelj se je z vlogo z dne 4. 11. 2022 opredelil do sklepa o zavrnitvi zahtevka za revizijo (Prva pripravljalna vloga). Vztraja pri pravovarstvenem predlogu in pri očitkih iz zahtevka za revizijo ter se dodatno opredeljuje do naročnikovih navedb. Navaja, da v obravnavanem primeru ne bi smelo biti dvoma o tem, da »izdelava dvoslojne površinske obdelave z bitumensko emulzijo s pomočjo reparativnega vlaka finišerja za gradnjo površinske obdelave (stabilizacija gramozne podlage) ter dobava in vgradnja kakovostnega agregata granulacije 4/8 mm« predstavlja izvedbo protiprašne zaščite. Zatrjuje, da je naročnik na Portalu javnih naročil navedeno tudi potrdil (vlagatelj citira vprašanje in odgovor naročnika, ki sta bila dne 15. 4. 2022 ob 13:33 objavljena na Portalu javnih naročil), zato meni, da referenčno potrdilo Občine Ozalj izkazuje izvedbo protiprašne zaščite oziroma prevleke. Vlagatelj ob tem opozarja, da naročnik v tem delu podaja nove argumente za

nedopustnost njegove ponudbe, saj je navedel, da v »Troškovniku« ni bila označena nobena izmed postavk, čeprav je to zahteval. Kljub temu vlagatelj navaja, da se je na naročnikov poziv k pojasnilu in dopolnitvi ponudbe ustrezno odzval, saj je izrecno izpostavil dve postavki, in sicer: 1. izdelava dvoslojne površinske obdelave z bitumensko emulzijo s pomočjo reparatorne kompozicije finišerja za vgradnjo površinske obdelave (stabilizacija gramozne podlage) in 2. dobava in vgradnja plemenite kamnite frakcije granulacije 4/8 mm. S tem je naročniku predložil dodaten dokaz glede ustrezne vsebine referenčnega posla, poleg tega pa je naročnika opozoril tudi na relevantni postavki v predloženem popisu del. Zatrjuje, da je v zahtevku za revizijo utemeljil, da je v ponudbi predložil ustrezno referenco, zato naročnik njegove ponudbe ne more zavrniti na podlagi domnevno neustreznega pojasnila in dopolnitve ponudbe, saj gre za okoliščine, ki bi jih naročnik moral in zmoget preveriti sam. Da je bila v okviru referenčnega dela izvedena tudi protiprašna prevleka, je izkazal z več različnimi dokumenti, dejstvo, da je naročniku navedeno še vedno sporno, pa izkazuje, da naročnik očitno ne bi sprejel nobenih pojasnil in dokazil. Vlagatelj še ugotavlja, da mu naročnik ne more očitati nobenih nepravilnosti, zato navaja subjektivno neutemeljena, nedokazana stališča in špekulacije, kar je nedopustno (vlagatelj v zvezi s tem opozarja na odločitvi Državne revizijske komisije št. 018-159/2016 in 018-164/2015). Zatrjuje, da v fazi dopolnitve ponudbe ni bil pozvan na predložitev pogodbe za »izgradnjo stanovanjskih dvojčkov«, pač pa na predložitev pogodbe, ki se nanaša na izvedbo suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje. Navaja, da mu ni razumljivo, v katerem delu ni dopolnil ponudbe v skladu z naročnikovim pozivom. Dela, ki se nanašajo na izvedbo suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje, so bila naročena na podlagi naročilnice in ne pogodbe, kar je bilo naročniku pojasnjeno. Ker pa na naročilnici ni naveden način plačila, je bil ta s strani podizvajalca Krasovila Daša Čok s.p. (v skladu z drugim odstavkom 8. člena Gradbene pogodbe št. ES-IG 01/2020) pravilno izdan na Es-Teh d.o.o., Rakek. Vlagatelj navaja, da je bil zid obnovljen in delno dograjen pri projektu »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov«, že v pojasnilu pa je bilo zapisano, da se dela niso izvajala na podlagi pogodbe (saj za ta dela ni bila sklenjena), pač pa na podlagi naročilnice. Prav tako je bilo pravilno zapisano, da izvedba teh del (v trenutku podaje pojasnila) v projektu ni zavedena. PID je bil pripravljen šele septembra 2022, kar pomeni da naročniku v zvezi s tem še ni mogel posredovati dokumentacije, na kar je opozoril tako v pojasnilu, kakor tudi v zahtevku za revizijo. V zvezi z naročnikovo ugotovitvijo, ki se nanaša na izjavo osebe D.Š. (da je naročilo za izvedbo suhega zidu prejela s strani podjetja Es-Teh d.o.o.), pa vlagatelj opozarja, da je S.F. tako direktor družbe Es-Teh d.o.o., Rakek, kakor tudi družbe Intech Gradnje d.o.o., Sežana. Navaja, da je direktor S. F. v svojstvu Intech Gradnje d.o.o. osebi D.Č. naročil izvedbo spornega suhega zidu, navedeno pa potrjuje predložena naročilnica Es-Teh d.o.o., ki jo je izdal vlagatelju. Že iz razloga, ker je bila izvedba suhega zidu s strani investitorja Es-Teh d.o.o. oddana izvajalcu Intech Gradnje d.o.o., je očitno, da ista dela s strani investitorja niso mogla biti ponovno oddana, pač pa je ta dela izvajalcu Krasovila Daša Čok s.p. naročil direktor obeh družb v imenu Intech Gradnje d.o.o., Sežana. Navaja, da mu je Es-Teh d.o.o. z naročilnico naročil izvedbo suhega zidu, zato ne obstaja dokument, ki bi potrjeval, da temu ni tako. Vlagatelj ponovno predlaga zaslišanje svojega direktorja in osebe D.Č. Vlagatelj se sklicuje na Sodbe sodišča EU (C-144/17, C-531/16 in C-376/08) ter na odločitev Državne revizijske komisije (št. 018-154/2014) in poudarja, da mora biti še toliko bolj dopustna pridobitev reference med lastniško povezanimi podjetji. Opozarja še, da tudi sicer ni imel nobenega vpliva na izjavo osebe D.Č., saj pri njeni pridobitvi ni sodeloval. Navaja, da je ravnal pravilno, ko je referenco za izvedbo kamnitega suhega zidu, ki jo je izvedel s pomočjo gospodarskega subjekta Krasovila Daša Čok s.p., priglasil kot svojo. Poleg tega naročniku ni bil dolžan pojasnjevati, da je pridobil referenco na podlagi izvedbe referenčnega dela s podizvajalcem, saj naročnik navedenega v razpisni dokumentaciji ni zahteval, prav tako pa ga k temu tudi ni pozval. Nenazadnje mu naročnik v izpodbijani odločitvi ni očital, da pri izvedbi referenčnega dela ni sodeloval s podizvajalcem.

Naročnik se je z vlogo št. 430-10/2022 z dne 11. 11. 2022 opredelil do vlagateljevih navedb. Naročnik nasprotuje vlagateljevim navedbam, vztraja pri vseh svojih ugotovitvah in se dodatno opredeljuje do posameznih vlagateljevih navedb.

Vlagatelj se je z vlogo z dne 30. 11. 2022 (Pripravljalna vloga) opredelil do naročnikovih navedb. Nasprotuje naročnikovim navedbam, ponavlja očitke iz zahtevka za revizijo in se dodatno opredeljuje do posameznih naročnikovih navedb. Ponovno poziva, naj se izvede zaslišanje obeh predlaganih oseb na glavni obravnavi v skladu s kvartelami, ki jih zagotavljata Ustavno sodišče in Evropsko sodišče za človekove pravice.

Naročnik se je dne 1. 12. 2022 z vlogo št. 430-10/2022-22 opredelil do vlagateljevih navedb. Naročnik se z vlagateljevimi navedbami ne strinja.

Vlagatelj se je z vlogo z dne 12. 12. 2022 (Druga pripravljala vloga) opredelil do naročnikovih navedb. Ponavlja dosedanje navedbe ter Državno revizijsko komisijo ponovno poziva, naj mu zagotovi poštenost sojenja ter varstvo njegovih procesnih pravic. Ponovno predlaga tudi zaslišanje samostojne podjetnice D.Č. in njegovega zakonitega zastopnika ter poziva Državno revizijsko komisijo, naj mu omogoči vpogled v vse dokaze, na katerih temelji izpodbijana odločitev.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu ter preučitvi navedb vlagatelja in naročnika, je Državna revizijska komisija odločila tako, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, ki so navedeni v nadaljevanju.

V obravnavanem primeru vlagatelj očita naročniku, da ga je nezakonito izločil iz postopka oddaje predmetnega javnega naročila. Zatrjuje, da je v zvezi z obema spornima referencama po naročnikovem pozivu predložil vso dokumentacijo, s katero je razpolagal. Zatrjuje tudi, da je referenca, ki se nanaša na izvedbo protiprašne zaščite, skladna z naročnikovimi zahtevami ter navaja, da je referenčno gradnjo, ki se nanaša na izvedbo suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje, izvedel s pomočjo podizvajalca. Ker je referenčna dela, ki se nanašajo na izvedbo suhega zidu opravil s podizvajalcem, pa mu (skladno s prakso Državne revizijske komisije) pripada tudi referenca.

Državna revizijska komisija je najprej obravnavala vlagateljeve očitke, ki se nanašajo na referenčno gradnjo suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje.

Naročnik je referenčne zahteve postavil v Pogoju 13 in v Pogoju 14 točke 2.1 (Pogoji za priznanje sposobnosti) 2. dela razpisne dokumentacije. V Pogoju 13 so navedene referenčne zahteve za vodjo gradnje, v Pogoju 14 pa referenčne zahteve za ponudnika. Ker so referenčne zahteve v obeh delih enake, jih Državna revizijska komisija v izogib ponavljanju povzema le enkrat.

Vodja gradnje in ponudnik morata (od 1. januarja 2015 dalje) imeti naslednje reference:

»1. Eno referenco, ki se nanaša:

- ali na zaključeno gradnjo/obnovo ceste s kolesarsko stezo v naselju, v dolžini najmanj 500 m, vrednost gradnje pa je znašala vsaj 400.000,00 EUR brez DDV;
- ali na zaključeno gradnjo/obnovo kolesarske steze v naselju, v dolžini najmanj 500 m, vrednost gradnje pa je znašala vsaj 400.000,00 EUR brez DDV;
- ali na zaključeno gradnjo/obnovo/rekonstrukcijo cestne infrastrukture v naselju, v dolžini najmanj 500 m, vrednost gradnje pa je znašala vsaj 400.000,00 EUR brez DDV.

2. Eno referenco, ki se nanaša:

- ali na zaključeno gradnjo/obnovo ceste s kolesarsko stezo izven naselja, v dolžini najmanj 1.000,00 m;
- ali na zaključeno gradnjo/obnovo kolesarske steze izven naselja, v dolžini najmanj 1.000,00 m;

- ali na zaključeno gradnjo/obnovo/ rekonstrukcijo cestne infrastrukture izven naselja, v dolžini najmanj 1.000,00 m.

3. Eno referenco, ki se nanaša na izvedbo suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje.

4. Eno referenco, ki se nanaša na izvedbo protiprašne prevleke, ki je bila lahko izvedena na kolesarski stezi ali na cesti.«

Pri zahtevanih referencah je moral nominirani vodja gradnje izvesti dela, »... katera v smislu Gradbenega zakona pomenijo funkcijo vodje del ali vodje gradnje oziroma so v smislu določb ZGO-1 pomenile funkcijo odgovornega vodje del ali posameznih del ali funkcijo odgovornega vodje gradbišča«, ponudnik pa je moral imeti »... za vsako od referenčnih del sklenjeno gradbeno pogodbo z investitorjem referenčnega dela«.

Nominirani vodja gradnje in ponudnik sta zahtevane reference lahko izkazovala »... z enim referenčnim delom, če referenca zadosti vsem zahtevam v zgoraj navedenih štirih točkah, ali dvema, tremi ali štirimi referenčnimi deli, glede na to, katera zahtevana dela so bila izvedena v okviru posameznega referenčnega dela«.

Zahteve z zvezi s 3. in 4. referenco so lahko ponudniki izpolnili tudi z drugo osebo - torej ne le z osebo, predlagano za vodjo gradnje, vendar le, če je ta oseba pri referenčnem delu opravljala funkcijo vodje gradnje ali odgovornega vodje del ali vodje del. V tem primeru so morali ponudniki podatke o tej osebi (kot so zahtevani tudi za vodjo gradnje) vpisati v Obrazec št. 10.

Naročnik je navedel, da bo upošteval tudi reference partnerjev in nominiranih podizvajalcev, a reference slednjih le v primeru, če bodo nominirani podizvajalci tudi dejansko izvedli gradnjo, na katero se referenca nanaša in v ta namen predložili tudi izjavo.

Ponudniki so morali predložiti izpolnjene, datirane in podpisane referenčne obrazce - Obrazec št. 8 (Seznam referenčnih del), Obrazec št. 9 (Referenčno potrdilo) in Obrazec št. 10 (Tehnične in strokovne zmogljivosti za izvedbo naročila).

Naročnik si je pridržal pravico, da od ponudnikov zahteva predložitev izjav, dokumentov in drugih dokazil, ki bodo dokazovala izpolnjevanje referenčnih zahtev.

Pregled vlagateljeve ponudbe pokaže, da je v ponudbene obrazce (Obrazec št. 8, Obrazec št. 9 in Obrazec št. 10) za izkazovanje referenčnega dela, ki se nanaša na izvedbo suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje, vpisal referenčno delo »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov«. Referenčna dela so bila izvedena aprila 2022 v vrednosti 5.385,00 EUR za naročnika (investitorja) Es-Teh d.o.o., Rakek. Isto referenčno delo je navedeno tako za ponudnika (vlagatelja), kakor tudi za nominiranega vodjo del (za osebo G. J.). Iz ponudbe je nadalje razvidno, da se referenčni projekt »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov« nahaja v kraju Lokev (Obrazec št. 9) ter v kraju Lokve (Obrazec št. 10).

Naročnik je vlagatelja v zvezi z navedenim referenčnim delom dne 5. 8. 2022 pozval k pojasnilu (dokument št. 430-10/2022-10):

»V zvezi z navedenimi projekti vas pozivamo, da naročniku predložite:

1. pojasnilo, ali gre pri dokumentih, ki so predloženi v ponudbi, za isti referenčni projekt »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov«, saj iz posameznih dokumentov izhaja, da se projekt nanaša na izgradnjo v kraju »Lokev«, iz drugih dokumentov pa, da se projekt nanaša na izgradnjo v kraju »Lokve«;

2. predložite kopijo pogodbe, sklenjene med investitorjem referenčnega dela »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov«, ki je predstavljen z v ponudbi predloženim Obrazcem št. 9, saj podatki o sklenjeni pogodbi v Obrazcu št. 9 - Referenčno potrdilo, niso navedeni, medtem ko iz tega potrdila izhaja, da so bila dela izvedena v pogodbeno dogovorjenem roku in v skladu z določili pogodbe;

3. navedete točno lokacijo projekta »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov«, ki je v ponudbi predstavljen z Obrazcem št. 9 - Referenčno potrdilo, kjer je bil investitor Es-Teh d.o.o., Rakek, referenčno potrdilo pa je bilo izdano vodilnemu partnerju Intech Gradnje d.o.o.; navedba točne lokacije projekta mora vsebovati poštni naslov (če je že dodeljen izgrajeni stavbi), kraj, katastrsko občino (k.o.) in parcelno številko, kjer je bil projekt izveden, pri čemer se naj v primeru, če je bil projekt »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov« izveden na več parcelnih številkah, navedejo vse parcelne številke, ki se nanašajo na zadevni projekt, prav tako naj se jasno navede, na kateri parcelni številki je bil izveden suhi zid po tipologiji kraške suhozidne gradnje;

4. predložite tehnično poročilo iz načrta gradbeništva (PZI) in popis del, ki se nanaša na predstavljeno referenčno delo »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov«, ki je predstavljeno z v ponudbi predloženim Obrazcem št. 9 - Referenčno potrdilo, investitor Es-Tech d.o.o., Rakek in izvajalec Intech Gradnje d.o.o., Sežana, v katerem jasno označite (v besedilnem delu tehničnega poročila iz načrta PZI in v popisu del) del, ki izkazuje, da je bila predmet projekta »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov« tudi izvedba suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje;

5. pojasnilo, na kaj se nanaša vpisana pogodbeno referenčna vrednost »5.385,00 EUR brez DDV« projekta »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov«, ki je predstavljen z v ponudbi predloženim Obrazcem št. 9 - Referenčno potrdilo, Es-Tech d.o.o., Rakek.«

Naročnik je enaka pojasnila in dokumente zahteval tudi za (isto) referenco nominirane odgovorne osebe za nadzor kakovosti izvedbe del (G.J.), le da se nanašajo na ponudbeni Obrazec št. 10 - Tehnične in strokovne zmogljivosti za izvedbo naročila (ta obrazec se, kot že navedeno, nanaša na vpis kadrov in njihovih referenc). V izogib ponavljanju tega dela poziva zato Državna revizijska komisija ne povzema.

Vlagatelj je dne 12. 8. 2022 podal naslednji odgovor:

»Skladno z vašim pozivom, vam v nadaljevanju podajamo pojasnila in dopolnitve, kot sledi:

1. Po vašem pozivu smo opazili, da je prišlo v navedbah v dokumentaciji do tipkarskih napak. Gre za isti projekt »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov« v naselju Lokev. Pravilno ime kraja je Lokev v Občini Sežana, poštna številka 6219 Lokev.

2. Za izvedbo referenčnih del (izvedba suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje) na projektu »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov« med investitorjem Es-Teh d.o.o. in izvajalcem Intech Gradnje d.o.o. pogodba ni bila sklenjena, dela so se izvedla na podlagi izdane naročilnice, prilagamo kopijo. Suhozid je bil zgrajen na zahtevo po razmejitvi do sosednjega zemljišča in ni opredeljen v projektu in popisu del za projekt »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov«.

3. Lokacija projekta »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov«: zgrajeni sta na parcelah št. 4087/8 in 4087/9 v k.o. 2459 Lokev v Občini Sežana. Suhi zid je bil izveden na meji med parcelami št. 4087/9 in 2601/1 in delno 2580, vse k.o. 2459 Lokev v Občini Sežana.

4. Izvedba suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje je bila izvedena kot dodatno delo in ni zavedena v projektno tehnični dokumentaciji in niti ne v tehničnem poročilu. Delo je bilo izvedeno na koncu gradnje za potrebe jasne razmejitve do sosednje parcele. Popis del je razviden iz priložene naročilnice. Dela so bila izvedena aprila 2022.

5. Pogodbeno referenčna vrednost 5.385,00 EUR brez DDV za projekt »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov«, vpisana v Obrazec št. 9 - referenčno potrdilo, Es-Tech d.o.o., Rakek in izvajalec Intech Gradnje d.o.o., Sežana, je vrednost del kot izhaja iz naročilnice, s katero je investitor naročil gradnjo suhega zidu po tipologiji suhozidne gradnje. Kopija naročilnice je v prilogi.«

Vlagatelj je podal enaka pojasnila tudi za isto referenco nominirane odgovorne osebe za nadzor kakovosti izvedbe del, zato jih Državna revizijska komisija ponovno ne citira.

Vlagatelj je k pojasnilom priložil tudi tri fotografije iz različnih faz gradnje suhega zidu ter naročilnico (Naročilo št. 030S/2022 z dne 2. 3. 2022), iz katere izhaja, da mu je investitor (Es-Teh d.o.o.) naročil izgradnjo in popravilo obstoječega kamnitega zidu med parcelo št. 4087/9 in parcelama št. 2601/1, 2580 k.o. Lokev na objektu »Dvojček 3a in 3b, Lokev«. K naročilnici je priložen tudi popis del (Popravilo in dograditev mejnega zidu), iz katerega je razvidna vrednost del v znesku 5.385,00 EUR.

Kot je torej razvidno iz vlagateljeve ponudbe, je referenčno izgradnjo suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje izvedel v okviru projekta »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov«. Da je referenčno izgradnjo suhega zidu izvedel vlagatelj, je razvidno tudi iz njegovega pojasnila (ter iz k pojasnilu predloženih dokumentov). Vlagatelj je v pojasnilu najprej navedel, da je bil projekt »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov« izveden v kraju Lokev, v Občini Sežana (in torej ne v kraju Lokve). Navedeno med vlagateljem in naročnikom tudi sicer ni več sporno in ni predmet zahtevka za revizijo. Pojasnil je tudi, da za referenčno izvedbo suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje na projektu »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov« pogodba med investitorjem in njim ni bila sklenjena, saj so se dela izvedla na podlagi naročilnice. Poleg tega je navedel, da je bil suhi zid zgrajen na podlagi zahteve po razmejitvi od sosednjega zemljišča in ni opredeljen niti v projektu niti v popisu del za projekt »Izgradnja stanovanjskih dvojčkov«. Naročnika je seznanil z lokacijo stanovanjskega dvojčka in z lokacijo suhega zidu (s številkami parcel, kjer stojita obe nepremičnini). K pojasnilu je priložil naročilnico (Naročilo št. 030S/2022 z dne 2. 3. 2022), s katero mu je referenčni naročnik (Es-Teh d.o.o., Rakek) naročil izgradnjo in popravilo obstoječega kamnitega suhega zidu med parcelnimi številkami št. 4087/9 in 2601/1 ter 2580 k.o. Lokev. Sestavni del naročilnice je tudi Popis del (»Popravilo in dograditev mejnega zidu«), ki vsebuje štiri postavke (delno rušenje obstoječega mejnega zidu, ročni izkop na mestu starega zidu, dobava lokalnega kamna in zidanje mejnega zidu ter ureditev delovišča pred in po končanju del), katerih vrednost znaša 5.385,00 EUR.

Naročnik je v izpodbijani odločitvi navedel, da je bila vlagateljeva (sicer najugodnejša) ponudba izločena med drugim tudi iz razloga, ker vlagatelj ni v celoti pojasnil in dopolnil svoje ponudbe in ker (posledično) ni izpolnil Pogoja 13 in Pogoja 14 v delu, ki se nanaša na zahtevano referenco za izvedbo suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje. Iz obrazložitve tudi izhaja, da je naročnik na podlagi podatkov, ki jih pridobil v okviru poverjenih mu pristojnosti s področja ohranjanja kulturne dediščine, in po opravljenemu dodatnemu preverjanju, ugotovil, da vlagatelj ni bil izvajalec navedenega referenčnega dela, prav tako ni bil naročnik referenčnega dela drugemu subjektu (podizvajalcu), pri navedenem referenčnem delu pa tudi ni bil kakorkoli drugače udeležen. Naročnik je v obrazložitvi tudi zapisal, da naročilo, ki ga je investitor referenčnih del (Es-Teh d.o.o.) oddal vlagatelju, s strani vlagatelja ni bilo realizirano, zato referenca, ki jo je vlagatelj navedel v ponudbi in se nanaša na izvedbo suhega zidu po tipologiji kraške suhozidne gradnje, ne odraža dejanskega stanja.

Zoper naročnikovo odločitev je vlagatelj vložil zahtevek za revizijo, v katerem je tokrat navedel, da je referenčno izgradnjo suhega zidu izvedel s podizvajalcem (to je s subjektom Krasovila Daša Čok s.p.). Vlagatelj je k zahtevku za revizijo predložil Gradbeno pogodbo št. ES-IG 01/2020 na projektu »Novogradnja dvojčka Lokev Petranci 3A in 3B«, ki jo je v vlogi izvajalca sklenil z naročnikom teh del (z družbo Es-Teh d.o.o., Rakek), in s katero je prevzel izvedbo gradbenih del na navedenem projektu, ter Aneks št. 1 k navedeni pogodbi, s katerim se je zavezal izvesti tudi vsa ostala dela, ki so potrebna za dokončanje del ter za pridobitev uporabnega dovoljenja na projektu (obrtiška in inštalacijska dela ter dela, ki se nanašajo na zunanjo ureditev). Vlagatelj je k zahtevku za revizijo priložil tudi enajst Dnevnik listov iz Gradbenega dnevnika, iz katerih je

razvidno, da se nanašajo na gradnjo suhega zidu oziroma na objekt »Dvojčka 3a in 3b - dodaten zid« ter da so se dela izvajala od 16. 3. 2022 do 22. 4. 2022, PID - arhitekturno mapo (Arhitektonska situacija), ki je bila pripravljena v mesecu septembru 2022 in račun št. 10/2022 z dne 9. 5. 2022, ki ga je samostojna podjetnica Krasovila Daša Čok izstavila družbi Es-teh d.o.o., Rakek. Iz računa je razvidno, da se nanaša na »pomoč pri gradnji kamnitega suhega zidu« in na »popravilo sosednjega kamnitega suhega zidu« v skupni vrednosti 5.385,00 EUR ter da so bila dela opravljena v mesecu marcu in aprilu 2022. Vlagatelj je k zahtevku za revizijo ponovno predložil tudi naročilnico (Naročilo št. 030S/2022 z dne 2. 3. 2022), s katero mu je referenčni naročnik (Es-Teh d.o.o.) naročil izgradnjo in popravilo kamnitega zidu.

Kot ugotavlja Državna revizijska komisija, so vlagateljeve navedbe v tem delu zahtevka za revizijo nejasne, nekonsistentne in celo protislovne, ne potrjuje pa jih niti odstopljena dokumentacija. Vlagatelj namreč zatrjuje, da je izgradnjo suhega zidu izvedel »... s pomočjo podizvajalca Krasovila Daša Čok s.p.« in da je »... naveden subjekt nadziral in izvedena dela pred prevzemom tudi pregledal«, hkrati pa navaja, da iz podpisanih gradbenih dnevnikov izhaja, da je v vlogi izvajalca za naročnika (Es-Teh d.o.o.) v obdobju od 16. 3. 2022 do 22. 4. 2022 »s svojimi delavci in najetimi delavci (op. Krasovila Daša Čok s.p.) izvedel rušenje zidu, sortiranje kamnov, ročni izkop temeljenih tal, ročni izkop in pripravo tal, zlaganje (zidanje) obmejnega zidu, rušenje dodatnega dela zidu ter prekinitev (ostanki streliva) in zidanje zidu«. Iz priloženih Dnevnik listov in Gradbenega dnevnika je razvidno, da se je referenčna izgradnja »dodatnega zidu« izvajala v obdobju od 16. 3. 2022 do 22. 4. 2022 (vlagatelj je v pojasnilu ponudbe dne 12. 8. 2022 navedel, da so bila dela izvedena v mesecu aprilu 2022), poleg tega iz njih ne izhaja, da naj bi vlagatelj (ki je v teh dokumentih naveden kot izvajalec, ki je dela prevzel od naročnika Es-Teh d.o.o.) v ta dela vključil podizvajalca oziroma samostojno podjetnico (Krasovila, Daša Čok s.p.). Iz Dnevnik listov je razvidno le, da naj bi bil izvajalec teh del vlagatelj in da jih je izvedel z enim svojim »vodstvenim delavcem« ter s tremi ali s štirimi (odvisno od posameznega dne) »najetimi delavci«. Kateri delavci naj bi izvedli referenčno gradnjo iz Dnevnik listov ni razvidno, rubrika »podizvajalci, kooperanti« pa je v vseh enajstih Dnevnik listih ostala neizpolnjena. Tudi iz k zahtevku za revizijo predloženega Računa št. 10/2022, v znesku 5.385,00 EUR, je razvidno, da ga je samostojna podjetnica (Krasovila, Daša Čok s.p.) v zvezi z izvedbo referenčne izgradnje suhega zidu naslovila na družbo Es-Teh d.o.o., Rakek (in ne na vlagatelja).

Državna revizijska komisija se sicer strinja z vlagateljem v tem, da je že v več svojih odločitvah (tudi v vseh tistih, na katere opozarja vlagatelj - št. 018-314/2013, 018-262/2015, 018-267/2015, 018-198/2019 in 018-160/2021) navedla, da je vodilni izvajalec naročniku odgovoren za dobro in kvalitetno izvedbo posla in da v fazi izvedbe prevzetega posla, četudi fizično ne izvede vseh del, nad izvajalci izvaja nadzor pred potrditvijo, prevzemom ter plačilom ustrezno opravljenih del, zaradi česar je njegova udeležba v poslu tako intenzivna, da je referenco mogoče pripisati tudi njemu. A v navedenih primerih med takratnimi naročniki in takratnimi vlagatelji ni bilo spora o tem, da so referenčna dela izvedli bodisi podizvajalci bodisi soponudniki vodilnih izvajalcev. V obravnavanem primeru pa ne gre za takšno dejansko stanje, saj je vlagatelj šele z zahtevkom za revizijo seznanil naročnika, da je sporno referenco izvedel s podizvajalcem, poleg tega vlagatelj niti tekom (pred)revizijskega postopka z nobenim dokumentom ni izkazal, da je bila samostojna podjetnica (Krasovila, Daša Čok s.p.) njegova podizvajalka, ki naj bi izgradnjo suhega zidu izvedla na podlagi njegovega naročila. Nasprotno. Iz dokumentov, ki jih je predložil vlagatelj, je mogoče ugotoviti le, da naj bi naročnik referenčne izgradnje suhega zidu (družba Es-Teh d.o.o.) ta dela naročil vlagatelju.

Čeprav je vlagatelj zakoniti zastopnik hkrati tudi zakoniti zastopnik družbe Es-teh d.o.o. in četudi je družba Es-teh d.o.o. izgradnjo suhega zidu zaupala vlagatelju, pa navedeno (ob odsotnosti kakršnekoli dokumentacije, ki bi dokazovala povezavo med vlagateljem in domnevnim podizvajalcem) še ne pomeni, da naj bi, kot to zatrjuje vlagatelj, zakoniti zastopnik referenčno

izgradnjo suhega zidu oddal podizvajalcu v vlagateljevem imenu (*»v svojstvu Intech Gradnje«*). Prav tako nelogične so tudi vlagateljeve navedbe, ki se nanašajo na Račun št. 10/2022, v znesku 5.385,00 EUR, ki ga je samostojna podjetnica (Krasovila, Daša Čok s.p.) v zvezi z izvedbo referenčne izgradnje suhega zidu naslovila na družbo Es-Teh d.o.o., Rakek (in torej ne na vlagatelja). Vlagatelj tekom pojasnjevanja ponudbe, gradbene pogodbe v zvezi z izgradnjo stanovanjskih dvojčkov, ki jo je v vlogi izvajalca sklenil z naročnikom teh del - to je z družbo Es-Teh d.o.o., Rakek, in na predložitev katere ga je pozval naročnik, ni predložil. Vlagatelj je pogodbo priložil šele k zahtevku za revizijo, a zgolj iz razloga, ker (kot je navedel) *»...na naročilnici ni naveden način plačila in naslov za račun, zato je bil ta s strani podizvajalca v skladu z drugim odstavkom 8. člena Gradbene pogodbe št. ES-IG 01/2020, pravilno naslovljen na družbo Es-Teh d.o.o., Rakek«*. A kot že izhaja iz te obrazložitve, tudi iz naročilnice (Naročilo št. 030S/2022 z dne 2. 3. 2022) ni razvidne povezave med vlagateljem in njegovim domnevnim podizvajalcem, saj iz nje izhaja le, da je referenčni naročnik (družba ES-Teh d.o.o.) izgradnjo suhega zidu zaupal vlagatelju.

Naročnik torej vlagateljeve ponudbe (kot to napačno navaja vlagatelj) ni izločil iz razloga, ker naj bi sporno referenčno delo izvedel njegov podizvajalec, saj ga je vlagatelj s tem seznanil šele z zahtevkom za revizijo. Da naj bi vlagatelj referenčno izgradnjo suhega zidu izvedel s podizvajalcem pa, kot že izhaja iz te obrazložitve, ne izhaja niti iz ponudbe niti iz pojasnila, prav tako pa niti iz dokumentov, ki jih je k zahtevku za revizijo priložil vlagatelj.

Državna revizijska komisija še ugotavlja, da je bil vlagatelj tekom predrevizijskega postopka seznanjen z vsemi naročnikovimi ravnanji oziroma se je imel možnost (v skladu z načelom kontradiktornosti iz 11. člena ZPVPJN) izreči o vseh naročnikovih ugotovitvah. Po drugi strani se Državna revizijska komisija strinja z naročnikom, da je v postopku oddaje predmetnega javnega naročila sporno referenco zakonito preverjal na podlagi prvega odstavka 89. člena ZJN-3, pri čemer je upravičeno upošteval tudi informacije, ki jih je pridobil v okviru svojih siceršnjih pristojnosti. Vlagatelju pa je bila dana tudi možnost, da bi sporno referenčno gradnjo pojasnil in v ta namen predložil ustrezna dokazila. Poleg tega je bil vlagatelj, kot že izhaja iz te obrazložitve, z izpodbijano odločitvijo izrecno seznanjen, da sporna referenčna izgradnja suhega zidu ne odraža dejanskega stanja (iz vlagateljeve ponudbe in dodatno podanih pojasnil in predloženih dokumentov) ter da vlagatelj ni bil niti izvajalec referenčne izgradnje suhega zidu niti naročnik referenčnega dela drugemu izvajalcu (podizvajalcu). Naročnik je vlagatelja z izpodbijano odločitvijo tudi obvestil, da je v okviru svojih pristojnosti s področja ohranjanja kulturne dediščine in po dodatnem preverjanju ugotovil, da vlagatelj ni bil izvajalec referenčnega dela. Dejanska izvajalka spornih referenčnih del (Krasovila, Daša Čok s.p.) pa v okviru svoje izjave ravno tako ni navedla ničesar, o čemer ne bi bil seznanjen tudi vlagatelj. Potrdila je le, da je referenčna dela dejansko izvedla sama, pri čemer vlagatelj ni sodeloval niti kot naročnik niti kot izvajalec, ter da je račun za izgradnjo in popravilo suhega zidu izstavila naročniku del (Es-Teh d.o.o.), ki ga je tudi plačal. Ob navedenem in ob upoštevanju, da med vlagateljem in naročnikom očitno ni spora o tem, da je referenčno gradnjo suhega zidu fizično oziroma dejansko izvedla samostojna podjetnica (Krasovila, Daša Čok s.p.) ter iz razloga, ker vlagatelj ni izkazal, da med njima obstaja podizvajalsko razmerje, je Državna revizijska komisija vlagateljev dokazni predlog za zaslišanje samostojne podjetnice in njegovega zakonitega zastopnika zavrnila kot nepotrebne. Državna revizijska komisija še pojasnjuje, da je v skladu s 35. členom ZPVPJN izvedba ustne obravnave tudi sicer obvezna le, kadar jo predlagata tako vlagatelj, kakor tudi naročnik, naročnik pa izvedbe ustne obravnave v konkretnem primeru ni predlagal.

Ker vlagatelju ni uspelo izkazati, da je bila njegova ponudba v obravnavanem delu nezakonito izločena, Državna revizijska komisija vlagateljevih očitkov, ki se nanašajo na referenčno izvedbo protiprašne zaščite, ni obravnavala. Tudi njihova morebitna utemeljenost namreč ne bi več mogla

vplivati niti na status vlagateljeve ponudbe niti na (drugačno) odločitev Državne revizijske komisije.

Na podlagi vsega zgoraj navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni uspel izkazati naročnikovih kršitev v postopku oddaje javnega naročila in s tem povezanih nezakonitosti njegovega ravnanja pri izdaji izpodbijane odločitve, zato je, na podlagi prve alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, vlagateljev zahtevk za revizijo zavrnila kot neutemeljenega.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj je v zahtevku za revizijo zahteval povrnitev stroškov pravnega varstva. Ker vlagatelj z zahtevkom za revizijo ni uspel, povrnitev stroškov pa je odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, vlagateljevo zahtevo za povrnitev stroškov zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev upravni spor ni dovoljen.

Predsednica senata:
dr. Mateja Škabar
članica Državne revizijske komisije

Vročiti (na portalu eRevizija):

- naročnik,
- vlagatelj,
- izbrani ponudnik,
- Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.

